

מסורת הש"ס

(א) יומא נח; (ב) כע"ז קדושין
כא: הוריות יב. חולין צא.
קלדר: (ג) לעיל יד; (ד) מדות פ"ג
ירוש' מנחות פ"ז. בכורות י"ז
מירוש' מע"ש פ"ה ה"א, (ה) יומא
נגט. ת"כ ויקרא חורבא פ"ט ה"ב,
(ו) מוספ' יומא פ"ג ה"ג,
(ז) [לקמן נח. סג.]; (ח) במדבר
יה (ט) פסחים ג. חולין פג.
תמורה יד.

גליון הש"ם

גמ' אף ידידתו. עיין לקמן דף
פא ע"א תוד"ה אצל:

שינויי נוסחאות

[illegible]

עלה צדקת ופנה לטוב. מפני שדמה ניתן למעלה על הקרנות ובאצבע צריך לעמוד על גבי סובב אבל בכל שאר הדמים שהן התחתונים ^[ט] מן החוט ולמטה ^[י] ובקרבן וזית המזבח עומד על הרגפה חורק מן הכלי למזבח וכל מקום שיגיע למזבח כשר: ואלו לוקרן

דרומית מזרחית. שזה הוא פוגע

ראשון דקדימא לן לקמן (דף סג):
כל פינות שאתה פונה יהו לך ימין
והכבש נדרוס וכשעולה בו ופניו
למזרח הוי ימינו למזרח ובא ^לימינו
למזרח ובא לאותו קרן והולך ומקיף
בסובב דרך ימין ופניו למזרח מן
הדרום למזרח וממזרח לכפון ומכפון
למערב דהיינו דרך ימין: על יסוד
דרומים. בגמרא לייף לה: על יסוד

מן הקלעים: לפי שנמשכן היו קלעים היקף לחצר האל מועד ומקום הקלעים הימה חומת העזרה צבית ^א שלמה או בית עולמים ובחטאת כתיבה בחצר האל מועד במקום קדוש תאכל ^ב (ויקרא ו: ^א) **לזרי כהונה:** דכתיב הכהן המחטא אותה ^א (שם) לאפוקי נשים שאינן ראויות לחטיו וביקח קרה גבי חטאת ואשם וינמחה כתיב ^ב כל זכר יאכל אותה: **כלל תאכל:** משום דקתני בפסח ואינו נאכל אלא בכל לקמן (דף נו: ^א) תני כבולחו וכלל תאכל: **ליום וילנה:** כדלפנין בפ' שלשים (לעיל דף לו: ^א) ובשר וזה תודת שלמיו ללמדנו ^א שנאכלת ליום אחד חטאת ואשם מניין תלמוד לומר וזה ^ב ובקדשים לילה הולך אחר היום דכתיב לא יניח ממנו עד בקר ^א (ויקרא ו: ^א) **עד חטאת:** סייג עשו חכמים לתורה להרחיק אדם מעבירת כרת דכתיב בצרכות צפרק קמא ^א (דף ג: ^א) כל הנאכלין ליום אחד מלוותן כו': **גב' היכי עבירה:** מתנת אכזב בקרן: **אמה אינך:** כשאם עומד אלל זרית המזבח נותן בתוך אמה של מקלו לאחז רוח שיראה אה לארוס כל למורה בקרן דרומית מזרחית וכן בכל קרן: **מחטא ויורד:**

לָשׁוֹן הַכְּתוּב הַכֶּהֱן הַמַּחֲטֵא אוֹתָהּ (ויקרא ו'). אֵלֵינוּ דְרִיבָּה וְיִקְרַח מִצִּוְתָהּ אֵינוֹ אֵלָּא שֶׁסִּי: דְרִיבָּה לֹא פִלְגִי. דְלֹא צִיָּין הַמִּזְבֵּחַ בְּכָל זִוִּית וְזִוִּית בְּכָל מָקוֹם שֶׁבָּה קָרָיו קָרָן: כִּי פִלְגִי אֵלֵינוּ מִרַב. כִּי הֵיכָל דִּקְרָן הוּא אִמָּה עַל אִמָּה אָף כֹּל שֶׁתַּחְתּוּיָּהּ נִגְבֵּד הַמִּזְבֵּחַ לֹא שִׁיךְ לָשׁוֹן קָרָן אֵלָּא בְּחֻדָּה שֶׁל זִוִּית: הַמִּיּוֹמָנָה שְׂצִימָיוֹן הֵייוֹ שֶׁאֵלָּל גִּדּוֹל. מִיּוֹמָנָה אֲמֻנָתִי בְלַעֲי: וְחֹמֶר בֵּן גִּדּוֹלוֹ וּבִאֲדָתִי חֹמֶר. לָשׁוֹן נִחְמָרוּ בְּנֵי מַעֲיָה [פְּחֻלָּן דָּף טו.] דְּלוּרִיבָּרִי בְלַעֲי: וְסִי חֻדָּה. רַבִּי הֵיא דְמַכְשֵׁר לִמְטָה מִן הַקָּרָן לְהֵכָי בֵּן מִנָּה לֵה בְּחֻדָּה: שְׁנַעֲשִׂית לִמְעַלָּה כְּדִלְחִינִין בְּפִרְקֵי קִדְשִׁים [לִקְחֵן דָּף סד:] אֵלֵינוּ מִזְבֵּחַ: אֲרַבְעָ אֲמוֹת הוּא דְהוּאִי. בְּתַמְחִיָּה. וְכִי אֵין גִּבּוּהָ אִו רֹחַ אֲרַבְעָ אֲמוֹת בְּמִזְבֵּחַ דְּכָל קָרָן אִמָּה עַל אִמָּה: וּמָקוֹם קָרְנוֹת אֲרַבְעָ הַמִּזְבֵּחַ לְמַעַרְב וּשְׁמִיִּם מִן הַדְּרוֹם לְצִפּוֹן הֵייוֹ שְׁמִיִּם עַל שֶׁתִּרְשֹׁתָא בֵּתָא [כָּהֵן] הַקָּרְנוֹת תּוֹפְסָתָא לִמְטָה מִמֶּן אֲרַבְעָ אֲמוֹת דְּהֵייוֹ עַד הַנֶּחֱשֶׁת הוּאִי בְּתַחְתּוּיָּהּ [כָּהֵן] שֶׁל מִזְבֵּחַ עֲשׂוֹי כִּנְפֵהּ וּגְבוּהָ עַד חֲצִי שֶׁל הָאֲמֹר בְּחֻטָּאת הַחֲלִינָה: אִו אֵינוֹ אֵלָּא יִסּוּד מַעַרְבִי. כְּדִאֲ הַמְּפֹרֵשׁ: וְיִמָּד יִירְדֻם מִן הַכֶּבֶשׂ. בְּחִלּוֹנוֹת וְסִירֵי הָדָם בִּידּוֹ מִן בִּיטוּד מַעַרְבִי שֶׁהוּא סָמוּךְ לוֹ: אָף יִירְדֻם מִן הַכֶּבֶשׂ. נִשְׁפָּתִי פָּסוּס. הַחֲלִינָה: מְפֹרֵשׁ. פִּינִימִס שְׁכֵתוֹ בֵּן יִסּוּד מַעַרְבִי פָּסוּס. אֲשֶׁר פָּתַח אֵלָּה מוֹעֵד: כִּסְכֵּר כּוֹלִים מִזְבֵּחַ צִפּוֹן. פִּתְחָה יִסּוּד דְרֹמִי אִי נִתִּי בְּצִפּוֹן הָעוֹרָה קִאִי בֵּן וְהוּו חֲמֵשׁ אֲמוֹתָיו נִגְבֵּד יִסּוּד דְרֹמִי לִפְנֵיו מִכוּון בְּחֻמְעָה הַפֶּתַח אֵלֵינוּ וְאִית דְּגֵרָם כּוֹלִיָּה פִתַּח בֵּן

[illegible]

נמצא יסוד המוצח מערבי עודף לכל דד על חלל הפתח י"א חמות, אלא ודאי אמרינן מקצתו ככולו כי נמי כולו קאי בצפון א"כ רוח דרומי מיקרי פתח אהל מועד לפי שהוא כולו כנגד

איזהו מקומן פרק חמישי זבחים

נג.

בְּרִיָּה מִזִּבְחָה בַצִּפּוֹן קָא. פֿירט צקונטערס צפון פתח הַהֵיכָל קאִי ואין מן המִזְבֵּחַ לפני פתח הַהֵיכָל כלום אלא אמה של יסוד דרומית א"נ צִפּוֹן העֹזֶרֶה קאִי והוּו חמש ז' כנגד הפתח אחת מהן יסוד דרומי אִשְׁתַּחֲוֵה דֵּכִי נִפִּיק מִן הַפֶּתַח ז' יסוד דרומי לַפְּנִי

אעלה בבבש ופנה לשוב ובא לו לקרו [א]

קדשים (דף נח) מוכח למען לחמם כוליה מוצח בצפון קאי האי לו חמש אמות כנגד הפתח דהא תנן לו (תמיד דף נט) מעברה שניה לא קטרת היה משוך לה הקרן כלפי שפון ארבע אמות מוקי ויה כרבי יוסי דצעי לפני הפתח וקסבר כוליה מוצח בצפון קאי:

ש"ש דאמר היא עצמה אינה נעשית אלא בגופה של
יליגי כי פלוגי אליבא דרבי מר סבר אמה אילך ואמה
מר סבר כנגד חודה אין מפי לא מיתבי הטאת הציבור
היה עולה לכבש ופנה לסוכב ובא לו לקרן דרומית
הימנית המיומנת שבימין מן הדם שבמזרק וחומר
נענו קטנה מזלמטה ומחטא ויורד כנגד חודה של קרן עד
צבע וכן כל קרן וקרן הכי קאמר ימצוה בחודה אי
אילך לית לן בה: מאי רבי ומאי רבי אלעזר בר' שמעון
ניתנין מחוט הסיקרא ולמעלה דמים התחתונים ניתנין
דברי רבי רבי אלעזר ברבי שמעון אומר כמה דברים
גל בחטאת בהמה היא עצמה אי נעשית אלא על גופה
הו מאי טעמא דרבי דכתיב ^יוההראל ארבע אמות
גו' ארבע אמות הוא דהוא אמר בר אדא בר אבהו
קום קרנות ד' הוא אלא אימא רשות קרנות ד' ^זהתנן
חוגרו באמצע להבדיל בין דמים העליונים לדמים
אמר רב אחא ^ח בר רב קטינא שנאמר ^זוהיתה הרשת
נתנה מחיצה להבדיל בין דמים העליונים לדמים
כו' ^טת"ר ^אל יסוד מזבח ^ח זה יסוד דרומי אתה אומר
לא יסוד מערבי וילמד סתום מן המפורש ^ב אמרת ילמד
תו' מן ההיכל מה יציאתו מן ההיכל ^א בסמוך לו ^ג אף
ך לו: ^ד תניא רבי ישמעאל אומר זה וזה יסוד מערבי
זה וזה יסוד דרומי בשלמא למאן דאמר יסוד מערבי
מפורש אלא למאן דאמר יסוד דרומי מ"ט א"י אסי ^ב
ה ^א מזבח בצפון קאי ל"א כוליה פתח בדרום קאי

עצה. לקמן מיייתי פלוגתייהו: היא עצה. כלומר כל עצה

עין משפט
נר מצוה

א ב מיי' פרק ה' מהלכות
 מעה"ק הלכה י:
ג מיי' שם פ"ו הלכה א:
 מיי' שם פרק י' הלכה י:
 מיי' שם הלכה ח:
ד ו מיי' שם פ"ה הלכה ו:
ה ח מיי' פ"ב מהלכות בית
 הבחירה הלכה ט:

תורה אור השלם

- וַיְהִי כִּשְׁנֵי אֲרָבָה אָמֹר
 וּמִקְהֲרֵי אֵילָן
 וַיִּמְעַל הַקֶּרֶת אֲרָבָה
 יְחִזְקֵאל בֶּן
 שִׁמְעוֹן כֹּהֵן
 וְנִתְּנָה אֵתָּה תַּחַת כִּרְכַּב
 מִמּוֹבֵה מְלֻקָּשָׁה וְיִתְּנָה הָרֶשֶׁת
 דְּחֵצֵי הַמּוֹבֵה
 שְׁמוֹת כֹּהֵן
 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדְּמֵי הַחֲסֵאתָ
 אֲבָעוּ וַיִּתֵּן עַל קֶרֶת מֹזֶבֶה
 וַיִּמְעַל וְאֵת דְּמֵי שִׁיפָה אֶל יִסּוּד
 וְיִקְרָא דָּהָא
 שִׁבְשֵׁב הָעֵלָּה
 וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדְּמֵי הַחֲסֵאתָ
 אֲבָעוּ וַיִּתֵּן עַל קֶרֶת מֹזֶבֶה
 וַיִּמְעַל וְאֵת כָּל דְּמֵי שִׁיפָה אֶל
 יִסּוּד הַמּוֹבֵה
 וְיִקְרָא דָּהָא

מוסף רש"י

[illegible]

לעזי רע"ה

מנט"ר אמניויד"א. מוכנה,
וכשרת.
גוריי"ר ריטרייד"א. לכוון.

שיטה מקובצת

[illegible][illegible]